

BOGDNJA DANICA.

Katolski cerkveni list.

№ 16.

V Četertik 18. Maliga travna.

1850.

Izlaganje Lavretanskih litanij.

(Dalje.)

Začetik našiga veselja, za nas Boga prosil!

Naše veselje je odrešenje in zveličanje naše, ktero je Abraham v duhu previdil in se veselil, kar Kristus spričuje, ko pravi: „Abraham, vaš oče, se je silno veselil, viditi moj dan: vidil ga je, in je bil vesel“. Jan. 9, 56. Tega veselja prvi začetnik je Kristus sam; pa tudi presveta Devica Marija se prav dobro začetik tega veselja imenovati zamore: ker je k odrešenju ljudi sosebno pripomogla, ne kakor de bi nas bila odrešila, kar je le delo Kristusovo, ampak ker nam je Kristusa, naše zveličanje in naše pravo veselje rodila. Angel je rekel pastirjem: „Oznamim vam veliko veselje, ktero bo vsimu ljudstvu“. In precej vzrok tolikiga veselja pristavi: „Ker dans vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod“. Luk. 2, 10. 11. Letá je vir praviga veselja; začetnik resnične radosti, kteriga nam je Devica dala, in tako veselje, s kterim je bila ona napolnjena, po Sinu vsim podelila.

Začetik našiga veselja se imenuje Marija tudi zato, ker je s svojimi gorečimi prošnjami čas Kristusoviga včlovečenja pospešila in perhitela, de so bili perkrajšani dnevi hrepenjenja in perčakanja; — na dalje tudi zato, ker se je posebno Kristusove daritve na križi vdeležila. Kakor je njeni Sin samiga sebe daroval, je tudi Marija svojiga Sina za odrešenje človeškiga rodu voljno darovala, tako de se tudi od nje reči zamore: de svojimu lastnimu sinu ni zanesla, ampak ga je za nas vse dala. „Perva Eva“, pravi sv. Bernard, „je bila služabnica zapeljevanja, letá sprave; una je svetovala pregrešenje, letá je priporočila odrešenje“.

Očitno je tedej, de ni le Kristus začetik našiga zveličanja bil, in je, ampak tudi Marija devica; vender pa tako, de je Kristus kakor prvi, Devica pa kakor drugi začetik naše odrešenje izgotovil. Ne kakor de bi bil Kristus njene pomoči potreboval, temuč ker je veljava in vrednost Matere tirjala, de so bile njene zasluge, prošnje in želje z zaslugami in željami Kristusovimi sklenjene. Od tod

pride, de so sveti cerkveni očetje Marijo devico pogostama soodrešenico, ponovljevavko človeškiga rodu, pomagavko našiga odrešenja imenovali.

Prav je tedej, de ti Devici vso čast, spostovanje in ljubezen skazujemo, ker nam je začetik tolikiga veselja postala. Veseli se človek, od kteriga evangeli perpoveduje, de najde v njivi skrit zaklad, in od veselja nad njim gre in proda vse, kar ima, in kupi tisto njivo. Mt. 13, 44. Velike več se je nam veseliti, ker smo našli tisto njivo, t. j. tisto blagoslovljeno zemljo, od ktere kraljevi prerok pravi: „Resnica je iz zemlje prisla“. Ps. 84, 12, v kateri je bilo zveličanje nas vsih. Jezus Kristus skrit. Prav je, de toliki Devici, toliki Materi z vso pobožnostjo serca služimo in se ji priporočamo, naj nas per svojim Sinu Jezusu Kristusu zagovarja, naj naše potrebe vedno oskerbljuje, in našiga Gospoda prosil, de nas enkrat večniga veselja in neminljive radosti deležne stori. Zato kličemo: Ó Marija, začetik našiga veselja, za nas Boga prosil!

Posoda duhovna, za nas Boga prosil!

S. pismo človeka večkrat posodo imenuje. Tako bodo dobri in predizvoljeni „posode usmiljenja“ Rim. 9, 23. „Zlate in sreberne posode“, II. Tim. 2, 20 imenovani, ker so odločeni, božjo milost vedno shraniti. Hudobni pa in zaverženi bodo „posode jeze“. Rim. 9, 22 „lesene in glinaste“ klicani, kakor božjo jezo sprejeti in vekomaj pogubljeni biti perpravni. Tako bo s. apostel Pavel imenovan „izvoljena posoda“ Ap. dj. 9, 15, ker je bil poklican, ime Jezusovo nositi pred nevernike, kralje in Izraelske otroke, in zlasti nevernikom evangeli oznanovati. Tako je imenoval papež Gregor IX. s. Antona Padvanskiga „skrinjo zaveze“, zato ker je modrost, izgovornost in sveto-pisemsko učnost v sebi, kakor v zlati in sreberni posodi hranil. — Ravno po tem tudi cerkev častito Božjo porodnico posodi vpodobva in jo posodo imenuje, narpred „posodo duhovno“, potem „posodo častivredno“ in „posodo vse svetosti“.

Presveta Devica je „posoda duhovna“, ker kakor telesna posoda sprejme in hrani vino, tako presveta Devica Marija sprejme in hrani v sebi vse

nebeške dobrote. V ti posodi je bila hranjena presladka mana človeštva Kristusoviga, v hrano naših duš. V ti posodi bodo hranjene drage zapovedi Kristusove. V ti posodi se hrani ves dež nebeških darov in gnad, ker je po ponižnosti zlo globoka, in po prostornosti zlo široka. V ti posodi so vsi dobri darovi svetnikov, angelov in ljudi nabrani. V nji se najde vera očakov, upanje prerokov, gorečnost apostelnov, stanovitnost marternikov, treznost spovedovavcov, učenost učencikov, čistost devic. V nji je dobiti pridnost angelov, razsvitljenje velikih angelov, trdnost tronov, velikost gospostev, častiljivost poglavarstev, ojstrost oblasti, mogočnost moči, znanje Kerubinov, ljubezen Serafinov.

Marija devica je posoda milosti polna, pa tudi prepolna, čez in cez polna, tako de od njene preobilnosti vsi prejemaajo, iz nje vse duhovne dari zajemajo in imajo: Stiskani tolažbo, žalostni ovesečenje, nevedni znanje, slepi luč, jetniki prostost, pravični milost, gresniki odpušenje, vse pomoči in vsiga upanja zapušeni upanje in zaupanje. K ti, z vsimi dobrotami prenapolnjeni posodi z željnimi serci, in z veselimi dusami pertecimo, iz nje studence gnad zajemajmo, ktere nam je Bog dati odločil, in kličimo: O Marija, posoda duhovna, za nas Boga prosil!

(Dalje sledi.)

Razpis papeža Pija IX. na Italijanske škofe in nadškofe.

Pred iztekom poprejšnjiga leta, 8. Grudna, so v Portiči, predmestji Neapolitanskiga mesta, papež Pij IX. posebin razpis na vse nadškofe in škofe po celi Italiji poslali, iz kteriga, kar za Italijo velja, bolj ob kratkim povzamemo, kar pa sploh zadene, na tanko prestavimo.

„Častiljivi bratje, zveličanje vam bodi in apostolski blagoslov“, tako s. Oče začnejo. Potem opominjo z žalostjo, kako de so zadnji čas spačeni ljudje, sovražniki vsake resnice, pravice in časti premogli, po skritih in očitnih potih zveste Italijanske ljudstva v razuzdano prostost zapeljati in v deželi sveto vero zatreti ali saj do tal pretresti iskali: kako de so se njih peklenski nameni v raznih krajih, zlasti pa v ljubim mestu, sedežu višiga mašništva, v Rimu, razodeli, in kakošne grozovitnosti, nespametnosti in krivčnosti de so se ondi godile. Potem omenijo, kako de je Rimsko mesto po milosti božji po orožji katolskih ljudstev spet v papeževo oblast prišlo, in kako de zdaj sovražniki božji in človeški sicer z očitno silo več ne morejo opraviti, si pa po skritih, zvitih potih več prizadevajo. Torej opominjajo papež častite škofe, z njimi vred se za Gospoda vojskovati, in zleže, ki so nad Italijo prišli, odvrčevati. —

Zdaj s. Oče posebej imenujejo tisto zmoto, s ktero sovražniki svete cerkve Italijane hočejo preslepiti, kakor de bi katolska vera časti, velikosti in sreči Italijanskiga ljudstva napoti bila, kakor de bi Italiji staro svetlobo neverskih časov pred protestanski nauki v stanu bili nazaj dati. Temu nasprot postavijo prepričanje, kako de Italijo je ravno prava vera pred tistim padcam obvarovala, v kteriga so stare kraljestva Asircov, Babiloneov, Medijanov in Grekov prišle: in zopet, kako de posebin spredik, apostolski sedež v svoji sredi imeti, je bil za to deželo vir velikih in nesoštetihih dobrot, ji je dal pokoj, prostost, modrost, učenost, naprave usmiljenja, dela lepih umetnost. Pa ravno s tisto zmoto, pravijo dalje papež, bi začetniki tistih prekuacij

radi vso človeško družbo na robe obrnili, socializem in komunizem vpeljali, to je, vsako viši od Boga dano gospostvo zaterli, vso oblast celi človeški družbi brez vsiga razločka stanov v roke dali, vse pravice posestva overgli, in vsakimu prost vžitik čigar koli premoženja prepustili.

Potem pokažejo s. Oče, kako de so sovražniki svete vere sklenili, Italijanske ljudstva v protestanske misli potegniti, ter vedno vpijejo, de protestanska vera je le druga podoba kersanstva, ravno tako pripravna za zveličanje. Ko enkrat ljudstvo v krivoversko zmoto zapletejo, menijo namreč ti zapeljivci, de po tem bo lahko prederznim ljudem vse zaunke pravice in spoštenosti omajati. Zategavoljo opominjajo papež vse škofe, čuti in si prizadevati, za podučenje nevedniga ljudstva skerbeti, vernikam globoko v serce vtiskati resnico, de zunej prave cerkve ni zveličanja; dalje z verniki vred večkrat zahvale Bogu prinasati za neizrečeno dobroto prave vere, ob pravim času vernim s. birmo deliti, jih k večkratnemu prejemanju s. pokore in s. obhajila napeljevati. Ravno v to stran škofam pomagati, opominjajo papež fajmoštre in druge mašnike.

Dalje velijo s. Oče, de naj si škofje in mašniki posebno prizadevajo, vernim gerdobijo tistih pregreh živó pokazati, ktere so bližnimu v pohujšanje. „Veste“, tako pravijo, „kako de je na marsikterih krajih število tistih porastlo, kteri očitno svetnike nebeške in celo narsvetejši ime božje preklinjajo, ali v očitni nečistosti žive, ali kteri o praznikih v odperti delovsnici hlapčevske dela opravljajo, ali kteri brez strahu v pričo drugih zapoved posta zaničujejo, ali se ne sramujejo, po enaki podobi drugih pregreh počenjati. Naj se zbere vse ljudstvo na klicanje svojih pastirjev, in premišluje resno vso težo tacih grehov, in ojstre štrafenge, ktere prelomljavcam protijo, tako dobro zavoljo greha samiga na sebi, kakor zavoljo duhovne nevarnosti, v ktero svoje brate s svojim pohujšljivim zgledam pripravijo. Zakaj pisano je: Gorje svetu zavoljo pohujšanja — gorje človeku, po kterim pohujšanje pride. (Mat. 18, 7.)“

Dalje s. Oče med posebnimi zadržgami, kterih se zviti sovražniki cerkve in človeške družbe poslužijo, imenujejo brezbožne bukve, časopise in liste, polne laži, obrečnja in zapeljivosti, potem iztise s. pisem, prestavljenih z marsikterimi spremembami in popakami, de namest zdrave resnice strup krivovere v sebi imajo. Torej opominjajo papež, duhovne pastirje učiti, naj verni pominjo, kako de nihče svetih pisem drugač ne sme razkladati, kakor jih sveta mati katolska cerkev razlaguje. Dalje tudi velijo s. Oče, slabim bukvam dobre bukve nasprot staviti, posebno vernim spoštovanje do stola s. Petra, to je do višiga poglavarja cele cerkve, globoko v serce vtiskati. „Naj se verne ljudstva spomnijo“, tako pišejo papež, „de tukej v osebi svojih naslednikov s. Peter sam živi in prvi sedež ima, on poglavar apostelnov, kteriga čast in vrednost njegovinu nevrednemu nasledniku ni še odvzeta. Naj se spomnijo, de je Jezus Kristus naš Gospod na ta stol s. Petra nepremakljiv steber svoje cerkve utrdil, in de je Petru ključ nebeškiga kraljestva izročil, in de je zatega voljo molil, naj bi vera Petrova nikdar ne pešala, in de je Petru ukazal svoje brate v veri poterčiti, tako, de nastopnik s. Petra, škof Rimskiga mesta, viši oblast po celim svetu ima, in je pravi namestnik Jezusa Kristusa, glava cele cerkve, oče in učenik vsih kristijanov. V ohranitvi edinosti s stolom s. Petra, v pokorsini do vi-

šiga Rimskiga škofa, se najde nar hitreji in nar kraji pot, se v spoznanji katolske resnice obderžati. Zatorej tudi zdanji sovražniki božji nič ne opusté, s čemur bi ljudstva od pokoršine do svetiga stola odtergati mogli, ker so prepričani, de potem deželo lahko s kugo svojih hudobnih novih nauk omadežvajo“.

(Dalje sledi.)

Umivanje nog 1850.

Vsaciga človeka mora giniti tisto slovesno opravilo večiciga tedna, s katerim človeška visokost nar lepši čednost našiga Odrešenika, ponižnost, posnema in v djanji pokaže. Ta sveta navada je bila tudi vedno na Dunaji v velikim cesarskim gradu. Ali vihar časa je skoz njega pihal in njegove poslopja v samoto spreobernal. Merzle, prazne in žalostne so bile véliki teden leta 1849.

Blizo konca je bila prva polovica tekočiga stoletja ter je dala zmago in mir zmajanimu cesarstvu, kar so se véliki četerik leta 1850 vrata viteške sobe zopet odperle, in zopet je vanjo stopila boječa ubožnost in častiljiva starost. Pervikrat kakor vladar so se mladi cesar k nogam starčikov perpognili in sveto dolžnost zvesto spoznili. Dvanajst starčikom je pogumni vladar svojo ljubezen pokazal, in povzdignil je eden zmed dvanajsterih, ko so se mu bile noge umite, slabotno desnico nad glavo svojiga cesarja, ter je tiho molil in blagoslovil habsburškiga vnuka.

Berač je blagoslovil cesarja; revin starčik mogočniga mladenca. Mokre oči starčika niso gledale na stan in visokost; njegov duh pa je vidil silno težko breme mladiga cesarja in klical je srečo nad njegovo glavo s častjo sive starosti — z ljubeznijo, ki jo je v dolgim, revnim življenji čisto ohranil. Blagor družini, ki se tukej stoletju perkaže! Napuh, nar večí nevarnost za krepot bogatina in predpostavljeniga; — nevošljivost, nar navadniši nevarnost za sercé ubožiga in podložniga — oboje je premagala sveta ljubezen, zvesto gledé na tega, kateri se je svojim učencem vsih časov za vekomaj dal, ko je slovo jemal.

Ne meč, ne kuhajoča zakletev, ne čerhi naklepi, ki se po tami plazijo, ne bodo nikoli nikdar ovinkov življenja poravnali; le ena moč to zamore: v sreči in nesreči enako zvesto in čisto ohranjena — sveta keršanska ljubezen, in —

Cesar streže beraču.

Berač blagoslovi cesarja!

Sprava.

Lepa ogerska dežela se je mogla hudo pokoriti za svoje grehe, za svojo nezvestobo, za svojo ločitev od Boga in kralja. Še leže silne nadloge nad nesrečnim ljudstvom. Vunder si njen pravi, viteški poglavar z odgovornimi svetovavci svoje krone vred perzadeva, ljudstvo s kraljem spraviti in, ko je meč pravice svoje svete dolžnosti ojstro spolnil, ljudi srečniši storiti, kakor so se kdej bili. Ali v deželi, v kateri je nekdej sv. Štefan z veliko slavo kraljeval, v kateri so si Mater Božjo mogočno pomočnico zvolili, v kateri se je Mariina podoba na denarjih v zlatu in srebru svetila, tu zdravila pozemeljskih vladarjev nič več ne zdajo, ako se vera z nogami tepta in za puntanje pregrešno obrača, ako se svetišče oskrunuje in ako je bogokletstvo v navado prišlo. Le cerkev zamore ljudstvo ozdraviti, čigar znatrajniga življenja se je že smert poprijela. Tudina Ogerskim daje zdaj cerkev hladivno zdravilo. Visoko častiljivi gospod Janez Scitovski, Granski nadškof in pervak na Ogerskim, so že pepelnično sredo vsim duhovnam na Ogerskim v pastirskim listu napovedali, de naj doma

tri dni pokoro delajo, molijo in premišlujejo, po tem pa naj gredó v cerkev, ki jo ima dekan odločiti, tam naj se spovedó in tako z Bogam spravljene naj se k svojim čedam vernejo. Po tem, ko so se dušni zdravniki sami ozdravili in kakor mašniki ne samo nekervave daritve s čistim sercam in rokami, ampak tudi sami sebe vnovič Bogu darovali, se ima tudi ljudstvo spraviti. Sv. oče papež Pij IX. so za Ogersko sveto leto dovolili. Kdor zakramenta sv. pokore in sv. rešnjiga Telesa vredno prejme, ter se tako z Bogam spravi, se enkrat posti, ubogajme da in tri cerkve obiše, ki jih ima škof odločiti, in tukaj goreče moli za povelicanje svete cerkve, za spreobrnjenje nejevernikov, za edinost keršanskih poglavarjev in za mir ljudstva, zadobi popolnoma odpustike. Ako se je pa tako ljudstvo — kakor nekdej Ninive — odresilo in po duhu vnovič rodilo, po tem ne bo posvetno vladarstvo nobene težave več imelo, po taki poti v resnici spravljeno ljudstvo v duhu ozdravljajočiga keršanstva po keršanskih postavah vladati. Le tako je resnična sprava in sveti mir mogoče.

V Peštu so po povelji gorečiga nadškofa Scitovskiga 27. Sušca duhovni opravili skupno velikonočno spoved. V procesji so se podali v cerkev. Čast. g. škof Fogorassy so zbranim duhovnam naredili ginljivo pridigo v latinskim jeziku. Po pridigi so šli vsi k spovedi, tacas so čast. škof maševali in po spovedi vso pričujočo duhovšino obhajali. Ta zgled duhovske pobožnosti je zbrani množici vernih tako v serce segel, de je potem njih veliko s skesanim sercam k spovedi in k sv. obhajilu perstopilo. —

Razgled po keršanskim svetu.

Sv. oče Pij IX. so 4. dan tekočiga mesca Portiči zapustili in se čez Kaserto, kjer Neapolitanski kralj prebiva, na pot v Rim podali, de bi 12. Malotravna (Aprila) spet v svoje poglavitno mesto Rim nazaj prišli. Če je tedej vae po volji in po sreči šlo, bi Papež zdej že znali v Rimu biti. S srečnim hrepenjenjem ves keršanski svet veseliga oznanila od Njih vernitve percakuje.

Turin. Sikardova postava, ki je katolski cerkvi silno nasprotna in njene pravice hudo rani, je od deželnih zborov in tudi od kralja poterjena. Papež in škofje s svojo duhovšino se enoglasno taki krivici vstavljajo.

„Kdor ne gre skozi vrata v ovéji hlev, ampak lazi drugod vanj, tisti je tat in razbojnik“, pravi Jezus Kristus (Joan. 10. 1.), kateri je „vrata ovac“. (Joan. 10. 7.) Tatje in razbojniki so po tem takim vsi, ki Kristusa ne spoznajo, kakor neverniki, ali ga prav ne časte in po veri v celi njegov zveličanski nauk, v njegov ovéji hlev, to je v katolsko cerkev ne stopijo, kakor krivoverci vsih časov *). De ti poslednji svoje tukej naznanjene nature ne zatajé, se vidi iz njih obnašanja do katolske cerkve in vsih časih, to kažejo tudi sedajni Protestanti. Iz zgodb let 1837—1840 se ve, kako je protestansko vladarstvo na Pruskim katolcane stiskalo in njih nar boljši pastirje clo v ječe verglo. Sedajni pruski kralj Friderik Wilhelm IV. je bil v l. 1840—1841 katolčanam jarm odvzel, ki jih je poprej tako hudo tisal; obljubil je bil tudi v vstavi od 5. Grudna 1848, de bojo v njegovi deržavi enake pravice in prostosti v verskih zadevah imeli katolcane kakor protestanti. Te obljube zastran katolčanov ni samo dolžnost pravice tirjala, ampak tudi dolžnost hvaležnosti. V l. 1848 namreč je tudi na Pruskim hudo šumelo, in ravno v Berlinu je teklo veliko kervi zavoljo puntanja; poslanci takratniga deržavniga zbora v Brandenburgu so bili zastran odrajtovanja davkov take sklepe storili, de bi prusko krajjestvo v popolnoma brezpostavnost (anarhio) pasti, ja se raziti

*) Natal. Alexand. Com. in Ev.

moglo, ako bi se bili podložni po tih sklepah ravnali. Ali ne samo moči orožja, ampak tudi milimu glasu katoliških škofov je perpisati, de se to ni zgodilo; ti namreč in zlasti Vratislavski knezoškof Melhior so verne v pastirskih listih resnožno opomnili na dolžnost, ki so jih svojemu kralju dolžni, in tako mir in pokoršino po deželi, kjer je že vse šumelo, kakor postavim na Šlezkim, ohranili. Kako pa vračuje zdaj prusko vladarstvo tolike zasluge katoliških škofov? Kako se spolnuje zgoraj dana obljuba? Kraljevo ministerstvo je skovalo persego za novo vstavo in vsim vradnikam zapovedalo jo storiti. Škofje kakor skerbni pastirji so svoji duhovšini, ki ima vradniške službe (postavim per šolah) le s perstavkam: „brez škode cerkvenih pravic“, perseči dopustili. Kar na enkrat je ukazal minister Ladenberg, de se mora perseči brez vsiga perstavka, in kdor ne bo hotel, bo od službe odstavljen in sodniškemu preiskovanju izdan. V dobro katoliškim in vedno mirnim mestu Münster se je imela 5. t. m. ta persega goditi; ali profesorji bogoslovskih šol in drugi per šolstvu postavljeni duhovni so enoglasno rekli, de brez imenovaniga perstavka ne morejo perseči. Torej je njim deželni poglavar Bodelšving na povelje ministra Ladenberga oznanil, de so od službe odstavljeni. Tudi v Brezlavi so se duhovni branili brez omenjeniga perstavka perseči.

Čez 8 milijonov ljudi je na Pruskim katoliške vere, — in ti morajo vse svoje duhovne učence v šolah zgubiti, če bo protestanško vladarstvo v Berlinu per svoji termi ostalo. Zares to početje protestanskiga poglavarstva na Pruskim opomni nas na persego, ki jo je protestant Barnave jakobinarskimu zboru na Francoskim v l. 1790 svetoval, in je s poveljem od 4. Prosenca 1791 vsim duhovnam pod zgubo njih služb in z žuganjem ostrih kazni, ako se ji ne bojo podvergli, zapovedal. Le najemniki so se bili temu ukazu podvergli, pastirji pa ne, torej so te Jakobinarji kakor zverine preganjali, in jih od 2—5. Kimovca 1792 samo v Parizu čez 500, in med njimi 3 škofe grozovitno umorili!

Glasno je protestanško vladarstvo l. 1815 katolčanam obetalo, de se jim za njih vero ni nič bati; hudozne, krivične dela ministra Altensteina, ki je l. 1837—1838 nadškofa Klemena Avgusta iz Kelna, in Martina iz Pozne v terdnjave odpeljati zapovedal. — In zgor imenovano početje Altensteinoviga naslednika Ladenberga kaže katolčanam dovolj, kakšniga duha so proti njim protestantje, ako k moči pridejo. — Nič boljšiga duha nimajo avstrijanski protestantje proti katolčanam. Na avstrijanskim Šlezkim je prešernost protestantov že tako deleč peršla, de oni ob zapovedanih katoliških praznikih, postavim Matere božje itd. hlapčevske dela očitno delajo, očitne opravila katoliške cerkve in mašnike, kader sv. rešnje Telo nesejo, s svojim nespodobnim zaderžanjem sramotijo, in se mu več ne odkrivajo, kar vonder se Judje storé! — Na pravično pertozbo katoliške duhovšine čez tako početje protestantov je minister uka graf Thun odgovoril, de si je zlo vošiti, de bi evangelčani, to je protestantje ob praznikih katolčanov se tacih hlapčevskih del zderžali, ki so počitku praznika nasprot.

V Genfu na Švajcarskim se je čudno spreobrnjenje zgodilo. Mladi kalvinski pridigar, Ferret po imenu, je pred nekaj časam peršel k gosp. Dunoyer, katoliškemu fajmostru v Genfu in mu rekel: „Jest sim pastor, in pišem bukve, s kterimi bom katoliško vero overgel; pa de to delo izpeljem, potrebujem nekterih bukev, ki jih kakor vem Vi imate; ali bi mi jih hotli posoditi?“ „Prav rad“, odgovori Dunoyer, „saj se resnica ne boji pretresanja; eden mojih kaplanov Vam bo vse bukve, ki

jih želite, poslal“. Tako se je tudi zgodilo. Čez neke dni pernese Ferret bukve nazaj in pravi: „Gospod fajmošter! Vaše bukve mi le zmoto delajo, na zadnje bi me še katolčana storile!“ „Jest vam jih nisim ponujal“, pravi fajmošter, „Vi ste jih sami želeli“. Ferret se poslovi in položi bukve na fajmoštrovo mizo. Čez osem dni jih je želel še enkrat brati, — in prebral jih je zdaj do konca. Na dan sv. treh kraljev (6. Prosenca) se je on v cerkvi sv. Germana kalvinski veri odpovedal in je katolčan postal. Kdo ne vidi tukajtiste roke Vsigamogočniga, ki je bila nekđaj iz Savla, preganjavca keršanske vere, storila Pavla nje neutrudeniga oznanovavca! — Na Angleškim se je ta čas spreobrnila lady Kavendiš iz bogate hiše Devonsire, in 26. Sušca t. l. v cerkvi sv. Hedvige v Berlinu na Pruskim zlo učena grafuja Ida Hahn-Hahn. Perva je anglikansko, ta luteransko krivovero popustila, in obedve ste tako hčeri katoliške cerkve postale. — Prošt Ketteler je grafujo Ido Hahn-Hahn popred dolgo časa v keršanskim nauku podučeval in jo potem slovesno v sv. cerkev vzel. Kettelerja so sv. oče papež za Majnskiga škofa zvolili.

Ali zraven tih veselih novic iz ptujih dežel se iz avstrijanskiga cesarstva čedalje veči napredovanje luteranske in kalvinske krivovere (protestantizma) in majanje katoliške vere slišati more! Znano je namreč, kako so v l. 1848 po zaslišani vstavi luteranski pastirji na Koroškim katoliško keršene sirote zmesnih zakonov (kjer je eden starišev katoliške, drugi pa luteranske vere), ne samo postavam katoliške vere, ampak tudi še veljavnim postavam cesarja Jožefa II. vkljub na svojo stran vlačili, in luteranske ženine s katoliškimi nevestami, brez de bi bile te v farni cerkvi svoje vere oklicane, poročali! — Ravno tako se zdaj pertozbe katoliške duhovšine čez protestanske pastirje, kteri tebi nič meni nič postave, ki se morejo per zmesnih zakonih spolnovati, prelomljujejo, zlasti na Českim vedno narašajo! —

De bojo Protestantje v Ljubljani si tempelj zidali, se zmiraj bolj sliši. Perpoveduje se od velicih dnarnih darov, ki jih je pešica Ljubljanskih protestantov iz Tersta, Leipčiga in od sedajnjiga kralja na Pruskim v ta namen dobila *).

Dunaj. Neki študent Raffelsberger, ki se je per predzadnji Dr. Veithovi postni pridigi nespodobno obnašal, ker mu je glasno zopergovoril, je od vojaške sodnije za 5 tednov, od mestniga poglavarja Weldna pa po milosti za štirinajst dni v ječo k profozu obsojen. — Dr. Veith se znajde od nekaj dni sem v Solnimgradu.

Ogersko. Namest škofov Jožefa Lonovics (iz Čanada) in Jožefa Rudniansky sta Ignac Fabry, korar v Prešborku in Juri Budatinsky, prošt, v škofe imenovana. —

Sekavski knezoškof Jožef Othmar so na 16. dan t. m. vse dehante svoje škofije v Gradec poklicali, se 17. in 18. t. m. z njimi zastran cerkvenih reči posvetovat. Potlej se bodo precej spet na Dunaj podali, de per ministerstvu hitrejši k zaželjenimu koncu perpeljejo, kar od škofovskiga zboru na Dunaji zvediti želimo. — Kakor se sliši, bode Sekavska škofija tudi v misijoni še letas osrečena; v Cirkovci bo obhajan od 28. t. m. do 5. Velikotravna, kmalo potem pa še v treh drugih farah. Stroške za te misijone je neki pobožin grof prevzeti volil.

* Tomaz Krön! kaj poreče tvoj spominik na Poljanah?